

JÁTÉKJOG SZÁMVITELI KIMUTATÁSA

ACCOUNTING PRESENTATION OF PLAYER RIGHTS

Szabóné Szőke Réka^{*1}, Bács Zoltán¹

¹ Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Számviteli és Pénzügyi Intézet, Magyarország

Kulcsszavak:

immateriális javak,
játékjog,
játékos transzfer,
klublicenc

Keywords:

intangible assets
player rights
player transfer
club licence

Összefoglalás

Tanulmányomban azt tekintem át, hogyan kell a játékjogokat számvitelileg nyilvántartani a hazai szabályozás, a nemzetközi standardok és az UEFA Klublicenc-előírások szerint. Célom, hogy feltárjam az egyes rendszerek közötti hasonlóságokat és eltéréseket, különös tekintettel a játékjogok bekerülési értékének meghatározására, értékelésére és kivezetésére. A vizsgálat eredményei iránymutatást kívánnak adni a sportszervezetek számára a szabályok gyakorlatba való átültetéséhez.

Abstract

In this study, I examine how player rights should be accounted for under domestic regulations, international standards and the UEFA Club Licensing regulations. My aim is to identify the similarities and differences between these systems, with a particular focus on the determination of the initial cost of player rights, their measurement and their derecognition. The findings of the analysis are intended to provide guidance for sports organisations on how to implement these rules in practice.

1. Bevezetés

Az erőteljesen változó gazdasági és jogi környezetben egy jól felépített, kiszámítható számviteli rendszer biztonságot jelent a vállalkozások számára, mivel keretet ad a működéshez, és annak folyamatos ellenőrzéséhez. A számvitel a gazdálkodás egyik kulcsfontosságú szabályozó eszköze nemcsak a vállalkozáson belül, hanem a külső érintettek szempontjából is, mivel olyan adatokat és elemzéseket tesz elérhetővé, amelyek nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy a felhasználók megbízható, valós képet alkothassanak az adott cég helyzetéről és teljesítményéről.

Az értékelés a számvitel egyik legvitatottabb területe, mivel az értékelési eljárások, módszerek megválasztása közvetlenül befolyásolja egy gazdálkodó egység pénzügyi helyzetét, változásait és teljesítményét (Kiss, 2014). Magyarországon a számviteli kereteket a 2000. évi C. törvény (továbbiakban Sztv.) határozza meg, amely többek között előírja a vállalkozások beszámolási, könyvvezetési, közzétételi és nyilvánosságra hozatali kötelezettségeit. A beszámoló formáját és tartalmi követelményeit szintén ez a törvény rögzíti. A magyar számviteli előírások az elmúlt években fokozatosan közeledtek az Európai Unió vonatkozó

^{*} Kapcsolattartó szerző.
E-mail cím: szoke.reka@econ.unideb.hu

irányelveihez és a nemzetközi számviteli elvekhez. Az EU-n belül a nemzetközi számviteli standardok (továbbiakban IFRS) alkalmazását és elfogadását a 1606/2002/EK rendelet szabályozza. A 2000. évi magyar számviteli törvény és annak későbbi módosításai igyekeznek követni az Európai Unió számviteli szabályainak elveit, amelyek szintén évről évre folyamatosan változnak (Szekeres et al., 2026). Ahhoz, hogy a futballtársaságok részt vehessenek a hazai első- vagy másodosztályú bajnokságokban, illetve az Európai Labdarúgó-szövetség (továbbiakban: UEFA) által szervezett klubversenyeken, többek között be kell tartaniuk a Magyar Labdarúgó Szövetség Klublicenc Szabályzatát is, amely a számviteli sajátosságokat is rögzíti.” Anyag és módszer.

A tanulmány elsősorban szekunder kutatásra épül, hazai (Sztv.), nemzetközi (IFRS) és UEFA Klublicenc-szabályok, valamint a kapcsolódó szakirodalom segítségével mutatja be, hogyan jelennek meg a játékjogok a futballklubok számvitelében. Ezeket a törvényi, jogszabályi és egyéb szabályozási eljárásokat egy összehasonlításra szolgáló, a játékjogok számviteli kezelését bemutató táblázatban foglalom össze, amely tartalmazza a Sztv., az IFRS és az UEFA előírásainak főbb eltéréseit.

A módszertan része egy összehasonlító elemzés is, ahol hasonló gazdasági tartalmú tranzakciók (vásárolt, kölcsönadott, szabadon igazolható, saját nevelésű játékosok) UEFA szabályrendszere szerinti kimutatását veti össze, és értékeli azok hatását a beszámolók megbízhatóságára és összehasonlíthatóságára. A beszámolóban ki nem mutatott saját nevelésű játékosok nyilvántartására a tanulmány elméleti jelleggel több lehetséges értékelési megközelítést (költségalapú, piaci alapú, diszkontált cash flow alapú modell) mutat be, de ezek gyakorlati alkalmazása további empirikus vizsgálatot igényelne.

2. Szakirodalmi áttekintés

2.1. Intellektuális tőke

A vállalatok esetében beszélhetünk úgynevezett szellemi vagy intellektuális tőkéről, amely pénzügyi szempontból olyan erőforrás, amelynek hasznosítása értéket teremt, és ezáltal erősíti a cég versenyhelyzetét a piacon (Tarnóczy, 2013). A labdarúgók piaci értéke olyan komplex mutató, amely egyszerre tükröz gazdasági, sport- és társadalmi tényezőket. A gazdasági dimenziót a játékosokhoz kapcsolódó immateriális javak értéke adja, a sport tényező azt fejezi ki, hogy az egyes játékosok értékét alapvetően befolyásolja aktuális teljesítményük és formájuk. A társadalmi terület a játékos és a szurkolók csapat iránti elköteleződése közötti szoros kapcsolatban fejezhető ki (Dima, 2015).

Lardo és munkatársai (2017) kiemelik, hogy a labdarúgóklubok esetében a játékosokhoz köthető szellemi tőke meghatározó jelentőségű. Empirikus vizsgálataik szerint a közösségi médiában mérhető ismertség, például a követők száma és az aktivitás érdemben növeli a humán tőke értékét. Azoknál a játékosoknál és kluboknál, amelyek erősebb online jelenléttel bírnak, magasabb bevételek és átigazolási díjak figyelhetők meg. Mindez arra utal, hogy a közösségi médiabeli láthatóság és a pénzügyi mutatók között pozitív kapcsolat áll fenn.

Az intellektuális tőke három fő elemből épül fel, amelyeket jelen tanulmány a labdarúgó vállalkozások szemszögéből vizsgál: kapcsolati tőke, humántőke és szervezeti tőke (Tarnóczy, 2013). A kapcsolati tőke a klub és külső partnerei, szurkolói, szponzorai, média között fennálló kapcsolatrendszerből származó előnyöket foglalja magában, míg a szervezeti tőke a belső struktúrákhoz, folyamatokhoz, működési rendhez és klubkultúrához kötődő értéket jelenti. A labdarúgóklubok különösen jó példái ennek a fogalomnak, hiszen egy olyan nem kézzelfogható tőkefajttával rendelkeznek, amelynek tudatos menedzselésével nemcsak sporteredményeiket, hanem általános piaci pozíciójukat is javíthatják. Ez a tőke a játékosokhoz kötődő szellemi (humán) tőke, amely jelen esetben a klubnál dolgozó labdarúgók és tágabb értelemben a szakmai stáb, edzők tudásából, tapasztalatából, készségeiből és tekintélyükből fakadó értéket jelenti. A három komponens közül a humántőke az, amely a munkavállaló (játékos) klubváltásakor vele együtt „távozik” a szervezettől, miközben a szervezeti tőke a klubnál marad, a kapcsolati tőke pedig megoszlik a vállalkozás és a külső érintettek között. Mindez jól mutatja,

hogy az intellektuális tőke jelentős mértékben hozzájárul a vállalkozás, jelen esetben a labdarúgóklub piaci értékének növekedéséhez.

Az intellektuális tőke méréseinek módszerei közé sorolja a szakirodalom a költség, piaci és diszkontált cash flow alapú mérési módszereket (Káldos, 2006). A költségalapú megközelítésnél egy játékos értékét az határozza meg, hogy mennyi ráfordítás kapcsolódik hozzá, mint például a bérek és járulékok, az egyéb anyagi jellegű kiadások, az értékcsökkenések stb. Ennek előnye, hogy a pénzügyi kimutatásokban ezek az összegek jól azonosíthatók, ugyanakkor problémát okoz, hogy a ráfordításokat általában nem játékosonként, hanem összesítve tartják nyilván, így nehéz pontosan meghatározni, egy-egy labdarúgó mekkora kiadást jelent a klub számára.

A jövedelemalapú értékelés azt vizsgálja, hogy a játékos mennyi bevételt termel a klubnak. Ide sorolhatók például a marketingből származó bevételek, a szponzori támogatások, a jegyértékesítés, a mezeladások, illetve más kapcsolódó jövedelmek. Ez a módszer alapvetően becslésre épül és a játékoshoz köthető jogok jövőbeni pénzáramlásainak meghatározása szükséges hozzá, majd ezeket diszkontálva meghatározni a várható cash flow-k jelenértékét.

A harmadik, a futballban talán legelterjedtebb módszer a piaci alapú értékelés. Ennél a modellnél a játékos értékét a piac határozza meg, vagyis a kereslet és kínálat viszonya, illetve a klubok egymás közötti versengése. A pillanatnyi piaci értéket jelentősen befolyásolja a futballista marketingértéke, a szakmai és közvélemény a pályán nyújtott teljesítményről és a pályán kívüli magatartásról, továbbá a szurkolói érzelmi kötődés és a teljesítmény szubjektív megítélése is.

2.2. Játékjog nyilvántartása

„A hivatásos labdarúgás fő értékei jellemzően immateriális jogokban (játékjog) jelennek meg, és ezek a jogok jelentik a hivatásos labdarúgás egyes piacainak az alapját” (Havran&András, 2022:233) A játékjog jelentősége sportáganként, klubszinten és a sportolók oldaláról nézve is nagyon különböző, de igazán nagy szerepe főként a látványsportokban van, mint például a futball. A hatályos Sport törvény lényegében úgy határozza meg a játékjogot, mint annak a jogát, hogy a sportoló a sporttevékenység során a saját testi és szellemi képességeit versenyzésre, játékra „felhasználhassa”, vagyis ezekkel a képességekkel hivatalosan részt vehessen a sporttevékenységben (Sport tv., 2004).

Duval (2020) rámutat arra, hogy a sportjog csúcsán a „lex sportiva” áll, mely a sport saját, autonóm normarendszere, amelyet a nemzetközi és hazai sportszervezetek (például a FIFA, MOB, MLSZ) alkotnak, és amelyhez a nemzeti jogszabályok kapcsolódnak. Magyarországon a sportági szakszövetségek, így például az MLSZ kizárólagos felhatalmazást élvez arra, hogy megalkossa a futballban a versenyekre, a játékra, az igazolásokra, az átigazolásokra és a fegyelmi eljárásokra vonatkozó szabályokat. Ez a szabályalkotás tekinthető a „lex sportiva” hazai magjának.

A játékjogokhoz kapcsolódó főbb számviteli és szabályozási kérdéseket a hazai számviteli törvény, az IFRS és az UEFA Klublicenc előírásai alapján az 1. táblázat foglalja össze. A futballklubokat működtető társaságoknak ezek közül mindig a legszigorúbb normának kell megfelelniük. Ennek jó példája, hogy míg a számviteli törvény lehetőséget ad az értékhelyesbítésre a játékjogok esetében, addig a Klublicenc Szabályzat ezt nem fogadja el, ezért a klubok a gyakorlatban nem élnek ezzel a lehetőséggel.

A hazai Sztv. értelmében a könyvelésben csak a megvásárolt játékosok jelennek meg vagyoni értékű jogként, az ő bekerülési (bruttó) értéküket, valamint a hozzájuk kapcsolódó terv szerinti és terven felüli értékcsökkenést az immateriális javak között (113, 1183, 1193-as számlákon) tartják nyilván (Szőke et al. 2015). A szabadon igazolt és a kölcsönbe érkező labdarúgók esetében a klubnál csak anyagjellegű és személyi jellegű ráfordítások keletkeznek (pl. bér, jutalék), ezek nem aktiválhatók, ezért értékcsökkenéssel sem csökkenthető az értékük az Sztv. szerint. Azonban a gyakorlatban a klubok ezekre a játékosokra aktiválható költségek értékén kimutatják a vagyoni értékű jogok között őket. A saját nevelésű játékosoknál akkor kerül be vagyoni értékű jogként (113) a beszámoló részeként elkészítendő mérlegbe, ha a klub legalább egy éves szerződést köt velük, ha nem köt szerződést, a kapcsolódó kiadások a

vállalkozásnál költségként jelentkeznek. A játékosok után fizetett bérek, bérjárulékok és egyéb személyi jellegű kifizetések a mérleg forrásoldalán, a rövid lejáratú kötelezettségek között, a 47-es számlacsoportban jelennek meg.

Az értékcsökkenés a számvitel egyik alap eleme, mely azt biztosítja, hogy a tartósan használt eszközök bekerülési értéke ne egyetlen évben, hanem a hasznos élettartamuk alatt, több időszakra elosztva jelenjen meg a könyvekben. Ez egyrészt időben megosztja a ráfordításokat, másrészt közvetlen hatással van az eredménykimutatásra, a jövedelmezőségre és a vállalat teljesítményének külső megítélésére is. Az Sztv. szerint többféle módszerrel is csökkenthető egy eszköz értéke. A gyakorlatban a kluboknak terv szerinti értékcsökkenést kell használniuk. Terv szerinti értékcsökkenést akkor lehet elszámolni, ha az eszköz az idő múlásával műszakilag, gazdaságilag vagy erkölcsileg elhasználódik, illetve értéke folyamatosan csökken (Simon&Pataki, 2025, Kerezsi et al., 2019). A labdarúgásban a játékjogok, mint vagyoni értékű jogok esetében tipikusan lineáris leírást alkalmaznak, maradványérték nélkül, a szerződés teljes futamidejére vetítve. Terven felüli értékcsökkenés akkor kerülhet elszámolásra, ha a játékjog könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen alacsonyabbá válik, például:

- súlyos, hosszú távú sérülés miatt, amely után már nem reális a korábbi szintű visszatérés,
- a játékjog gyakorlása ellehetetlenül (tartós eltiltás, olyan jogi helyzet, amely miatt a játékos hosszabb távon nem szerepeltethető és érdemben nem értékesíthető),
- a szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetése esetén.

A számviteli törvény ugyanakkor szűkíti a terven felüli értékcsökkenés alkalmazhatóságát, pusztán egy szerződésmódosítás önmagában nem indokolhatja annak elszámolását (Sztv., 2000).

Lehetőség van arra is, hogy a vállalkozás a vagyoni értékű jogokat piaci értéken tartsa nyilván. Ilyenkor minden év december 31-ére meg kell határozni a könyv szerinti és a piaci értéket. Amennyiben a piaci érték magasabb, először ha korábban volt ilyen, a korábban elszámolt terven felüli értékcsökkenést kell visszaírni, legfeljebb annak eredeti összegéig. Csak ezt követően számolható el értékhelyesbítés, amely a mérleg forrásoldalán értékelési tartalékként jelenik meg, és legfeljebb a piaci értékig elszámolható (Szabóné Szőke, 2017a). A Klublicenc Szabályzat szerint a játékjogok értékhelyesbítése nem megengedett.

Kutatásom során azt tapasztaltam, hogy a klubok az Sztv.-nek megfelelő módon könyvelik a labdarúgók játékjogának értékesítéséből származó bevételt, az egyéb bevételek (96) soron mutatják ki. A magyar számviteli szabályozás alapján a játékjog az immateriális javak közé tartozik, annak értékesítése során keletkező eredményt az eredménykimutatásban az egyéb bevételek és egyéb ráfordítások soron kell elkönyvelni. Amikor egy sportvállalkozás értékesít egy játékjogot (vagyoni értékű jogot) egy másik klub felé, először kivezeti a könyveiből az adott immateriális jószág nyilvántartott értékét és az ahhoz kapcsolódó értékcsökkenéseket, ami az immateriális javak és az elszámolt értékcsökkenés állományának csökkenését eredményezi. Az így keletkező eredményt (nyereség vagy veszteség) mutatja ki a megfelelő egyéb bevétel/ráfordítás soron.

Az eredménykimutatás üzemi (üzleti) tevékenységéhez tartoznak a játékosokkal kapcsolatos személyi jellegű tételek is, a bérek, a bérjárulékok és minden egyéb személyi jellegű kifizetés a személyi jellegű ráfordítások között jelenik meg. Ugyanebben az eredménykategóriában számolják el a sportolókhoz közvetlenül kapcsolódó egyéb költségeket is, például a felszerelés, az utazások, a szállás vagy egyéb versenyeztetéssel összefüggő kiadásokat. Ezek anyagjellegű ráfordítások.

A játékjogok értékesítéséhez kapcsolódó terv szerinti és terven felüli értékcsökkenés a cash flow-kimutatás működési tevékenység részében, a 3. soron jelenik meg. Ezek az elszámolások ugyan csökkentik az adózott eredményt, de mivel nem járnak tényleges pénzkiáramlással, a cash flow-ban vissza kell őket korrigálni, ezért itt pozitív előjellel kerülnek feltüntetésre. A befektetett eszközök, így a játékjogok értékesítéséből származó eredményt az 5. sor tartalmazza, az eredmény jellegétől függően ellentétes előjellel. A játékosok bére, járulékai és egyéb személyi jellegű kifizetései növelik a rövid lejáratú kötelezettségeket, ezért

ezek a változások szintén pozitív előjellel jelennek meg a működési cash flow megfelelő sorában. A beruházási (befektetési) tevékenység részben a 14. sor mutatja a befektetett eszközök, így a játékjogok megszerzésére kifizetett összegeket (negatív előjellel), míg a 15. sorban szerepelnek az ezek értékesítésekor befolyó pénzüsszegek (pozitív előjellel).

Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint az IAS 38 alapvetően minden immateriális eszköz (nem fizikai jellegű, tartósan szolgáló eszköz) számviteli kezelésére vonatkozik, egyetlen fontos kivétel ez alól a vállalatfelvásárlások során keletkező üzleti vagy cégérték (goodwill), amelyre külön standard ad előírásokat. Klasszikus példák az immateriális javakra a szabadalmak, védjegyek és márkanevek, szerzői jogok, licencek, ügyfél- és vevőlisták (Teofilovic et al., 2013).

Az értékelés szempontjából döntő kérdés az IFRS-ben, hogy az adott immateriális eszköznek meghatározott vagy határozatlan hasznos élettartama van-e. Határozott élettartam esetén az eszközt a várható hasznos időszak alatt terv szerint amortizálni kell, és ha a megtérülő érték tartósan a könyv szerinti érték alá esik, értékvesztést is el kell számolni. Határozatlan élettartam esetén nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés, viszont rendszeres értékvesztés-tesztet kell végezni, és szükség esetén értékvesztést elszámolni. Egy labdarúgóklubnál, ha a játékos szerződése konkrét időtartamra szól, és nincs benne a felek által gyakorolható automatikus hosszabbítási opció, akkor a játékjog tipikusan határozott hasznos élettartamú immateriális eszköznek minősül, amelyet a szerződés futamideje alatt lineárisan amortizálnak. Ha viszont a szerződés határozatlan idejű, vagy olyan módon hosszabbítható, hogy a hasznos élettartam nem becsülhető ésszerűen előre, az IFRS szerint a játékjogot határozatlan hasznos élettartamú immateriális eszközként kell kezelni és ebben az esetben nincs terv szerinti amortizáció, helyette rendszeres értékvesztés-vizsgálatot kell végezni.

Az immateriális eszközök értékesítésének számviteli kezelését az árbevétel kimutatására vonatkozó nemzetközi szabályozás, az IAS 18 (Revenue) határozza meg.

1. táblázat: Játékjogok kapcsolódó számviteli információk összehasonlítása

	<i>2000. évi C. törvény a számvitelről (Sztv.)</i>	<i>Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS)</i>	<i>Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA)</i>
<i>Játékjog kimutatásának helye</i>	Mérleg A.) Befektetett eszközök I.) Immateriális javak 3. Vagyoni értékű jogok	Statement of Financial Position Befektetett eszközök Immateriális javak Játékos regisztrációk	Mérleg Befektetett eszközök a/9. Immateriális javak – játékos eszközérték
<i>Játékjog kimutatásának ideje</i>	Amikor üzembe helyezik, illetve rendeltetésének megfelelően használatba veszik.	Amikor megfelelnek az eszköz fogalmának.	Amikor az átigazolás valamennyi lényeges feltétele teljesült.
<i>Bekerülési értéke</i>	Bruttó érték, melynek része a vételár és a kapcsolódó közvetlen költségek, vagy közvetlen önköltségen saját előállítás esetén.	- Egyedi beszerzés: Kifizetett ellenérték + használatba vételhez kapcsolódó közvetlen költségek - Üzleti kombináció részeként: Valós érték (feltéve, hogy az megbízhatóan mérhető) - Eszközcserével: Valós érték vagy az eszköz szerinti értéke, ha a valós	Bruttó érték, melynek része a vételár (átigazolási díj) és a kapcsolódó közvetlen költségek (ügynöki díj, regisztrációs díjak, közvetlen jogi költségek)

		érték nem mérhet megbízhatóan	
<i>Mérlegben kimutatása</i>	Nettó érték = Bruttó érték – Terv szerinti ÉCS-Terven felüli ÉCS+Terven felüli ÉCS visszairása+Értékhe-lyesbítés	Nettó érték= Bruttó érték – Halmazott amortizáció- Halmazott értékvesztés+Értékvesztés visszairása	Nettó érték= Bruttó érték – Terv szerinti ÉCS-Terven felüli ÉCS+Terven felüli ÉCS visszairása
<i>Terv szerinti értékcsökkenés</i>	Bármilyen módszer, hasznos élettartam alatt korlát nélkül a vagyoni értékű jogok esetében.	- határozott idejű hasznos élettartam: a hasznos élettartam alatt bármelyik módszerrel - határozatlan idejű hasznos élettartam: nem lehet értékcsökkenteni	Lineáris módszerrel maximum 5 év alatt
<i>Terven felüli értékcsökkenés /értékvesztés</i>	Könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke. Ok megszűnésekor visszairás lehetséges (felső korlát: korábbi könyv szerinti érték)	Mérlegfordulónapon értékvesztési teszt elvégzése. Ha a könyv szerinti értéke magasabb, mint a megtérülő összege a különbséget azonnal ráfordításként kell elszámolni.	Könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke. Ok megszűnésekor visszairás lehetséges (felső korlát: korábbi könyv szerinti érték) - játékos tartós ok miatt (például súlyos, pályafutást befejező sérülés, eltiltás) nem tudja folytatni hivatásos karrierjét - ha az eladási ár alacsonyabb, mint a nettó könyv szerinti érték
<i>Értékhe-lyesbí-tés piaci értékre</i>	Ha a piaci érték jelentősen meghaladja a korábban elszámolt terven felüli értékcsökkenési leírás visszairását követő könyv szerinti értékét	Átértékelési modell: ha létezik aktív piac az adott immateriális eszközre, ahol a valós érték megbízhatóan és rendszeresen meghatározható.	Nem lehetséges
<i>Értékesítésük helye az eredményki-mutatásban</i>	Egyéb bevételek/ráfordítások	Játékoskereskedelem	a/6. játékos értékesítésből származó bevételek (amennyiben az értékesített labdarúgó játékjogát korábban nem aktiválták) a/7. játékos értékesítésből származó bevételek (amennyiben az értékesített labdarúgó játékjogát korábban aktiválták) c/3. egyéb átigazolási bevételek / kiadások c/4. játékosok átigazolásából származó eredmény
<i>Felmerülő költségek helye az</i>	IV. Anyagjellegű ráfordítások: anyagköltsége,	Cost of Sales	b/2. személyi jellegű ráfordítások (labdarúgók és egyéb alkalmazottak): bér,

<i>eredményki-mutatásban</i>	igénybevett szolgáltatások V. Személyjellegű ráfordítások: bér, bérjárulék, egyéb személyi jellegű kifizetések VI. Értékcsökkenési leírás: immateriális javak értékcsökkenésének elszámolása X. Pénzügyi műveletek ráfordításai: játékosvásárlás finanszírozására felvett hitelek, kölcsönökhöz kapcsolódó kamatok		bérjárulék, egyéb személyi jellegű kifizetések b/5. egyéb működési költségek / ráfordítások c/1. játékos-eszközérték terv szerinti és terven felüli értékcsökkenése d/2. pénzügyi műveletek bevételei és ráfordításai: játékosvásárlás finanszírozására felvett hitelek, kölcsönökhöz kapcsolódó kamatok
<i>Cash flow</i>	Működési cash flow Befektetési cash flow	Befektetési cash flow	Befektetési cash flow

Forrás: Saját szerkesztés, 2026

A számviteli törvény alapján immateriális jószágként csak azok az elemek vehetők nyilvántartásba, amelyek bekerülési értéke egyértelműen meghatározható. Ebből következik, hogy a megvásárolt játékosok biztosan szerepelnek a mérlegben a vagyoni értékű jogok között. A 2. táblázatban a játékosok megszerzésének különböző eseteit, valamint az ezekre vonatkozó Klublicenc-előírásokat mutatom be.

2. táblázat: Klublicenc Szabályzat bemutatása a játékjogokra vonatkozóan

	<i>Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA)</i>
<i>Vásárolt játékosokra vonatkozó szabályok</i>	Azoknál a labdarúgóknál, akiknek a játékjogát egy évnél hosszabb időtartamra szerzi meg a klub, a megszerzéshez kapcsolódó kiadásokat aktiválni kell, és immateriális jószágként szükséges bemutatni. A játékjog csak akkor jelenhet meg a pénzügyi kimutatásokban, ha az átigazolás valamennyi lényeges feltétele teljesült, vagyis az ügylet feltétel nélkülinek tekinthető. Erre utal, hogy a két érintett sportszervezet között, valamint a vevő klub és a labdarúgó között is megszületett a kötelező erejű szerződés. Immaterialis jószágként kizárólag a játékos-átigazoláshoz közvetlenül kapcsolódó ráfordítások aktiválhatók.
<i>Saját nevelésű játékosokra vonatkozó szabályok</i>	A licenckérelmező a saját nevelésű játékosok képzésével és fejlesztésével kapcsolatos ráfordításokat nem jelenítheti meg eszközként a mérlegben, azokra nem képezhető aktivált érték. A mérlegben – immateriális jószágként – kizárólag a más klubtól megszerzett játékosokhoz kapcsolódó, közvetlen átigazolási költségek mutathatók ki.
<i>Kölcsönbe érkező játékosokra vonatkozó szabályok</i>	- Kölcsönadási díj: a játékos átigazolás bevételei/ ráfordításai sor - Nem tartalmaz opciót: a kölcsönadó klubnál a kapott díj bevétel, és a játékjog az immateriális

	javak között (közben amortizálja) marad. A kölcsönvevő klubnál a kölcsönzési díjat költség. - Tartalmaz feltétel nélküli vételi kötelezettséget: kölcsönadónál bevétel már az elején és kivezeti a játékjogot. Kölcsönvevő kimutatja eszközként.
<i>Szabadon igazolható játékosokra vonatkozó szabályok</i>	Immateriális eszközként nem kerülnek kimutatásra, kivéve, ha aktiválható költség merül fel pl. ügynöki díj.

Forrás: Saját szerkesztés az MLSZ Klublicenc Szabályzata alapján, 2026

Megítélésem szerint a humán tőke, a játékoskeret megbízható értékelése és mérlegbeli megjelenítése alapfeltétele annak, hogy a pénzügyi beszámolók valós képet adjanak a klub vagyonáról. A futballklubok esetében azonban egy sajátos számviteli ellentmondás jelenik meg, mivel a klub utánpótlásából kikerülő, szerződéssel nem rendelkező saját nevelésű játékosok a hatályos magyar szabályozás alapján jellemzően nem aktiválhatók immateriális eszközként, jóllehet gazdasági szempontból nagyon hasonló költségeket generálnak, mint a megvásárolt labdarúgók. Mindkét csoport esetében felmerülnek személyi jellegű ráfordítások (bérek és kapcsolódó járulékok, prémiumok) és anyagi jellegű kiadások (felszerelés, utazás, képzés), és mind a saját nevelésű, mind a vásárolt játékosok értékesítése jelentős bevételt hozhat a klubnak (Szabóné Szőke, 2017b). A saját nevelésű játékosok mérlegbeli meg nem jelenítésének jogi hátterét az adja, hogy a számviteli törvény csak olyan vagyoni értékű jogok kimutatását engedi meg, amelyek külső féltől, ellenérték fejében kerülnek a vállalkozáshoz (2000. évi C. törvény). A futballklubok a vásárolt és a saját nevelésű játékosok közül, azokat a játékosokat, amelyekkel szerződést köt, immateriális jószágként mutatja ki a könyveiben. Nem mutathatja ki immateriális jószágként a szabályozás szerint azokat a játékosokat, amelyek saját nevelésű játékosok és nem kötnek velük szerződést, amikor felkerülnek a felnőtt csapatba, pedig ezek a játékosok ugyanúgy értéket teremtenek, mint a többi aktivált játékos.

Ha egy klub szabadon igazolható, azaz szerződés nélküli játékost szerződtet, a felek munkaszerződést vagy megbízási szerződést kötnek. Ebben nemcsak a díjazásról, hanem egyéb feltételekről is megállapodhatnak (például teljesítményalapú bónuszokról, opciós jogokról, kiegészítő juttatásokról). A számviteli szabályok alapján az ilyen konstrukciók költségei bérköltségként jelennek meg, vagyis a játékoshoz kapcsolódó gazdasági érték ebben az esetben sem kerül be a klub eszközei közé. Ez alól az lehet kivétel, ha például ügynöki díj merül fel az igazoláshoz kapcsolódóan. A harmadik lehetőség a játékjog ellenérték fejében történő megszerzése (sportolói igazolás), amikor a klub átigazolási díjat fizet egy másik egyesületnek a játékos regisztrációs jogáért. A kölcsönbe érkező játékosok esetében attól függően végzi az aktiválást, hogy a végén a kölcsönvevő klub vételi opció lehívásával megvásárolja-e a játékost. Amennyiben a szerződés tartalmaz vételi opciót a játékjog aktiválásra kerül vagyoni értékű jogok között, ellenkező esetben nem, mint egy igénybevett szolgáltatás kerül könyvelésre.

Az UEFA számviteli szabályozása a vállalkozás folytatása elvet tekinti kiindulópontnak, és előírja, hogy ennek sérülése semmilyen körülmények között nem megengedhető. Ugyancsak hangsúlyozza a lényegesség elvének jelentőségét, mely szerint egy tétel vagy információ elhagyása, illetve hibás bemutatása akkor minősül lényegesnek, ha önmagában vagy más tételekkel együtt képes befolyásolni a felhasználók döntéseit. A lényegesség megítélése mindig az adott környezet, az összefüggések, az összecszerűség és a tétel jellegének együttes figyelembevételével történik. A számviteli alapelvek következetes alkalmazása kulcsfontosságú a jogharmonizáció szempontjából, nem csupán a szabályok formális átvételéről van szó, hanem arról, hogy a különböző országok vállalkozásai azonos elvek mentén, azonos gazdasági tartalmú ügyleteket hasonló módon jelenítsenek meg.

Megebízható, valós és tiszta képet adó beszámoló csak akkor készülhet, ha a teljesség, az óvatosság, a folytonosság, az összemérhetőség és a következetesség elve a gyakorlati döntésekben is érvényesül. A sportvállalkozásoknál, különösen a profi futballkluboknál ez a kérdés a játékjogok, az átigazolási díjak és a kapcsolódó költségek elszámolása miatt még nagyobb súlyt kap. Véleményem szerint, ha ezekben a tranzakciókban nem érvényesülnek a

számveteli alapelvek, akkor a hazai, az IFRS- és az UEFA-szabályok szerinti adatok nem lesznek egységesen értelmezhetők, így sérül a harmonizáció egyik fő célja, a beszámolók összehasonlíthatósága.

A labdarúgás sajátossága, hogy a játékosok értékelésében jelentős szerepet kap a szubjektív megítélés, ami a pénzügyi beszámolók minőségét is érintheti. A túl nagy mérlegelési szabadság teret adhat olyan értékelési gyakorlatoknak, amelyek a klub pénzügyi helyzetét a valósnál kedvezőbbnek mutatják, ezzel félrevezethetik a befektetőket, és megnehezítik a szabályok betartásának ellenőrzését, ami közvetve más klubokra is negatív hatással lehet. Ezért lenne indokolt a játékosokhoz kapcsolódó értékelési módszerek további konkretizálása és egységesítése (Házi&Tóth, 2024).

Kozma (2004) rámutat, hogy a játékosok piaci értékének ismerete egyrészt elengedhetetlen a klubot működtető vállalkozás valós vagyoni helyzetének bemutatásához, másrészt a jövőbeli sportteljesítmény egyik lehetséges indikátora is lehet. A tapasztalatok alapján a játékos valós piaci értékéhez leginkább az érte fizetett átigazolási díj áll közel. Ugyanakkor ez a fajta „piaci ár” sok esetben nem áll rendelkezésre, hiszen számos labdarúgó hosszabb időn keresztül ugyanannál a klubnál marad, és nem kerül sor rájuk vonatkozó tényleges transzferügyletre. Tovább nehezíti a helyzetet, hogy az egyes játékosok piaci értékének egyedi, tételes meghatározása idő- és erőforrás-igényes feladat, amely jelentős módszertani kihívásokkal jár (He et al., 2015).

3. Összegzés

A tanulmány központi kérdése, hogyan lehet a ki nem mutatott játékosokat a pénzügyi kimutatásokban megjeleníteni, és milyen módon határozható meg a tényleges gazdasági értékük. Jelenleg a klubok csak akkor aktiválják őket az immateriális javak között, ha legalább egyéves szerződést kötnek velük, és ilyenkor jellemzően a működési költségterítés összegét veszik alapul, ez az összeg azonban véleményem szerint nem tükrözi reálisan a játékosok valós értékét. Azok a saját nevelésű labdarúgók, akikkel nem köt a klub szerződést, ugyanúgy kimaradnak a mérlegből, mint egyes szabadon igazolható vagy kölcsönben szereplő játékosok, utóbbiak esetében csak akkor jelenik meg immateriális eszköz, ha a kölcsönszerződés feltétel nélküli vételi kötelezettséget tartalmaz.

Felmerül tehát a kérdés, hogy azoknak a játékosoknak az értéke, akik jelenleg nem szerepelnek az immateriális javak között, milyen módszerrel és milyen értékalapon mutatható ki úgy, hogy közben a beszámoló továbbra is megbízható és valós képet nyújtson a gazdasági szereplők számára. További probléma az értékhelyesbítés alkalmazásának tilalma a Klublicenc Szabályzatban, ami oda vezet, hogy egy kiváló képességű játékos könyv szerinti értéke a mérlegben gyakran nulla forint. Ennek oka, hogy a játékos jogot a szerződés időtartama alatt teljesen leírják amortizációval, miközben nincs lehetőség a piaci értékre történő felértékelésre. A DVSC Futbalszervező Zrt. esetében jó példa erre Bárány Donát esete, aki saját nevelésű játékosként feltehetően csupán a működési költségterítés összegén került aktiválásra, majd a szerződése alatt teljesen leamortizálták, így ma már nem szerepel a mérlegben, noha a klub sport- és gazdasági eredményességéhez kiemelkedően hozzájárul.

Úgy gondolom, hogy egy labdarúgó klubnál a vezetésnek kiemelten foglalkoznia kellene azzal, hogyan mérhető, és milyen módszerrel mutatható ki legpontosabban a saját nevelésű játékosok valós értéke. Ennek hazai alkalmazása azonban számos nehézségbe ütközik. Mindezek ellenére mégis lényegesnek tartom a téma vizsgálatát, hiszen a futballvállalkozások jól példázzák, hogy minél jobb képességű, tapasztalt és magas szintű tudással rendelkező játékosállománnyal rendelkeznek, annál nagyobb maga a vállalkozás értéke is.

Irodalomjegyzék

- [1] 2000. évi C. törvény. *A számvitelről*. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0000100.tv>
- [2] 2004. évi I. törvény. *A sportról*. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0400001.tv>
- [3] 1606/2002/EK rendelet a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a2001434.com>
- [4] MLSZ (2025): *Klublicenc Szabályzat 2025/26* https://dokumentumtar.mlsz.hu/file/dokumentumtar/4299/file/klublicenc-szabalyzat_2025-26.pdf
- [5] Dima, T. (2015): The economics of "Big five" European football leagues. *CES Working Papers, Centre for European Studies, Alexandru Ioan Cuza University, vol. 7 (2a): 434-442.*
- [6] Duval, A. (2020): *Transnational sports law: the living Lex Sportiva.* [file:///C:/Users/user/Downloads/ssrn-3688344%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/ssrn-3688344%20(1).pdf)
- [7] Havran, Zs., András, K. (2022) : A puha költségvetési korlát szindrómája a hivatásos labdarúgásban. *Közgazdasági Szemle, LXIX. évf.:230-254.*
- [8] Házi, B., Tóth, B. (2024): The impact of capital gains manipulation on the financial reporting of football clubs – the Plusvalenza case and Juventus. *Pénzügyi Szemle Vol. 70 No. 3:101-119.*
- [9] He, M., Cachuco, R., Knobbe, A. (2015): *Football player's performance and market value.* https://www.researchgate.net/publication/321623604_Football_player's_performance_and_market_value
- [10] Káldos, P. (2006): *A szellemi vagyon-értékelés elméleti és gyakorlati módszerei.* <https://hipo.gov.hu/kiadv/ipsz/200608-pdf/01-kaldos-peter.pdf>
- [11] Kerezsi, D., Dajnoki, K., Bácsné Bába É., Tarnóczy, T., Fenyves, V. (2019): A kiegészítő melléklet tájékoztató részének vizsgálata a magyarországi sporttevékenységet végző vállalkozások körében. *International Journal of Engineering and Management Sciences, 4(3), 108-116.* [https://doi.org/10.21791/IJEMS.2019.3.10.](https://doi.org/10.21791/IJEMS.2019.3.10)
- [12] Kiss, Á. (2014): Evaluation of the characteristics of goodwill in IFRS. *Annals of Faculty of Economics, University of Oradea, Faculty of Economics, vol. 1(1): 641-648.*
- [13] Kozma, M. (2004): A vállalati érintettek elvárásai a hivatásos sportolók értékének számviteli kimutatásával szemben a labdarúgásban. *Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem, Vállalatgazdaságtan Tanszék, 44. sz. Műhelytanulmány: 2-25.*
- [14] Lardo, A., Dumay, J., Trequattrini, R., Russo, G. (2017): Social media networks as drivers for intellectual capital disclosure: Evidence from professional football clubs. *Journal of Intellectual Capital, 18(1): 63-80.*
- [15] Simon, V., Pataki, G. (2025): A befektetett eszközök számvitele értékcsökkenés a vállalkozások gazdálkodási eredményességének tükrében – Ukrajna és Magyarország számviteli gyakorlatának összehasonlítása. *Gazdálkodástudományi Közlemények, 12(1): 62-72.*
- [16] Szabóné Szőke, R. (2017a): Játékjogok nyilvántartása és kapcsolódó menedzsment kérdések. *TAYLOR: gazdálkodás- és szervezéstudományi folyóirat: A Virtuális Intézet Középe-Európai Kutatására Közleményei 2064-4361 2676-8917 9 (28): 68-74.*
- [17] Szabóné Szőke, R. (2017b): „Látni a láthatatlant? Mélni a mérhetetlent?” - avagy a humán erőforrás számviteli és pénzügyi kérdései. *Controller Info 2063-9309 1K: 283-292.*
- [18] Szekeres, A., Orbán, I., Tömöri, G. (2026): Examination of the Effects of the Transition on IFRS Based on the Du-Pont Analysis. *Montenegrin Journal of Economics Vol. 22, No. 1:177-185.*
- [19] Szőke, R., Bács, Z., Dékán Tamásné Orbán, I., Dékán, T. (2015): Information content of a sports undertaking's statements serving different purposes – particularly with reference to the player rights. *Apstract – Applied Studies in Agribusiness and Commerce 1789-221X 1789-7874 9 (1-2): 119-133.*
- [20] Tarnóczy, T. (2013): Pénzügyi kimutatások elemzése előadás sorozat. *Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Számviteli és Pénzügyi Intézet.*
- [21] Teofilovic, B., Lepojevic, E., Mladenovic, D. (2023): IAS 38 and operational management. *96th International Scientific Conference on Economic and Social Development - "Era of Global Crises": 193-194.*